

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 3. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30'—, — Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo:
Učiteljska Tiskarna, Franciškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po-
pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

O dostojnosti.

Neki gospod se je te dni javnosti v »Slov. Narodu« pritoževal zaradi pisanja Boltatovega Pepeta. Vsako soboto namreč prinese škofovo glasilo podlistek pisan v najbolj spačenem ljubljanskem narečju, v katerem se sramote razne osebe naprednega ali narodnega mišljenja, enkrat je to Hribar, drugič dr. Tavčar, tretjič Ribnikar, ko ni teh dovolj pridejo na vrsto slovenske narodne dame ali druge osebe, ki nastopajo v javnosti. Podlistek je podpisan z imenom Boltatu Pepe in da bi stvar še bolj barabsko izgledala nosi podlistek na čelu zapit izlumpnan obraz, ki naj predstavlja ono inteligentno osebo, ki ji odpira šentkavški »Slovenec« svoje preda-
le, da v njih sramoti vse, kar je slovenskega in narodnega. Ni ga na svetu poštenega dnevnika, ki bi prinašal take svinjarije. Pošteni ljudje onih barabskih čenč ne bero in tudi pošteni klerikalci se tega pisanja sramujejo. Oni podlistek Boltatovega Pepeta, ki se sveti v sobotni Slovenčevi številki kot zaključek celega tedna ali pa kot priprava za sveto nedeljo, se mi zdi prav podoben neki stvari, ki se nahaja navadno kje za zidom in zelo smrdi. Ne vem sicer, kaj mislijo o tem drugod po svetu, če kje berejo Slovenca, ampak podlistek Boltatovega Pepeta je pečat na klerikalnožurnalistično. Zaradi dialektalnih morebiti drugod svet ne razume, kam je padlo klerikalno glasilo — gotovo je, da tak smrad se more gojiti le za klerikalnim zidom. Spodobni ljudje se takih stvari od daleč izogibljajo, da bi ne stopili vanj.

Oseba Boltatovega Pepeta je skrita v uredniški tajnosti. Vendar se približno ve, kdo je ta mož, in žalostno je, ako se res skriva med slikarskim stanom; kajti od inteligentnega človeka je težko misliti, da bi se prodal za onih 10 K, ki jih plača »Slovenec« za ono, kar Boltatov Pepe vsako soboto v njegov podlistek narine. Pa bodi kdor hoče, žalostno je, da klerikalen časopis da prostora takim podlistkom. Mi smo se oglasili le enkrat, ko je »Slovenec« sramotil slovensko narodno ženo. »Slovenec« je čez nekaj dni odgovoril, da se glede dostojnosti z nami ne bo prekal. Kakor hoče. Naj vraša torej za mnenje druge, ki jim bolj veruje, magari škofa. Mislimo, da tudi škof ne more kaj takega odobravati. Saj Slovenec prinaša tudi njegove »Pastirske liste!« Ali spada to skupaj?

Napadi Boltatovega Pepeta pustijo ljudi navadno mirne, zato ker se jim zdi, da jih taka stvar sploh ne doseže. Razumljivo pa je, da vsi ne ostanejo hladnokrvni in da se ljudje protivijo sramotnji. Ako je boj, bodi boj pošten ni pa treba pasti tako nizko.

Rekli smo, da so članki Boltatovega Pepeta pečat na klerikalno žurnalistično. Tako pisanje je tipično za gotove ljudi. »Slovenec« tudi dobro ve, zakaj plačuje Boltatovega Pepeta.

Pojdite enkrat na kmete n. pr. v petek ko pride s pošto »Domoljub«. Ženice gredo iz cerkve, otroci v šolo. Cerkovnik deli »Domoljuba«. Vsak pogleda, kaj je iz njegovega kraja. Aha, tu stoji. Ena čita naprej. Dopis je spisal kaplan ali cerkovnik. V njem sramoti učitelja, ali napredno mislečega domačega moža, ali študenta, ki se je vrnil na počitnice. Kako se veseli tercijska duša nad onimi izrazi. Učitelj je lačenperger, napreden mož je brezverec, študent trga hlače itd. Ono ljudstvo, ki se je včasih še veselilo nad lepimi knjigami, se zdaj zabava z dopisi klerikalnih časopisov. Čim grše je pisano, tem boljše. Da, privedli so vse tako daleč, da ni več smisla za članke, za pametne besede, že-

na duša hoče napadov, zmerjanja. Kako se radosti žare oči, ko se bere tak napad na soseda. Tako nizko je padel naš osebni boj, tako se je izpridilo čitajoče občinstvo in danes hoče vsak samo napadov, zmerjanja, preklarij. Čim bolj zna časopis zmerjati, tem boljši je. In Boltatov Pepe tvori vrhunc in je ob enem kulturni simbol našega političnega boja. Tudi drugod so boji in tudi drugod so časopisi — toda na nivo Boltatovih Pepetov drugod še niso prišli.

Ako pojde tako dalje izgine iz občinstva vsak smisel za resno politiko in to bo le javni stvari na škodo — Ako hoče časopisje vršiti svojo kulturno nalogo, mora vzgajati mase, pojasnjevati važna javna vprašanja, v političnem boju pa je treba ohraniti dostojnost, ki je ne poznajo oni, ki rede Boltatovega Pepeta zato, da kuži s svojimi odpadki šentkavško okolico.

Naš licej.

Slovenci imamo en edini ženski licej; in tudi na tem zavodu niso razmere tako, da bi mogli reči, datazavod odgovarja danes zahtevam in potrebam višje ženske izobrazbe. Sobota »Zarja« je posvetila nekoliko v te razmere in je izpregovorila o nekaterih stvareh, ki so bile v javnosti že znane; ni za nas veselo in častno, akomoramoslisiati take opravilne pritožbe. Da pokažemo, kakšnega pomena je za nas deklinski licej, podamo tu nekaj podatkov o ženskem šolstvu v Avstriji.

Liceji so se začeli ustanavljati l. 1901. in 1902. Majnika meseca l. 1900. je bila namreč na Dunaju enketa o višjem ženskem šolstvu in takrat se je določila osnova sedanjega šestrazrednega liceja. Namen teh zavodov je podajati deklicam višjo splošno izobrazbo, primerno žen. značaju. Prejšnje žen. šolstvo v tem oziru ni zadoščalo. Liceji so imeli pripravljati tudi za vseučiliški študij in so absolventke mogle postati izredne slušateljice. Na Češkem je nastal tekem let proti licejem boj, češ da so polovični zavodi, ki nudijo deloma preveč, deloma premalo. Eni so se navduševali za koedukacijo (da deklice študirajo skupaj z dečki) drugi so bili za ženske gimnazije (nekaj se jih je ustanovilo, sedaj imamo v Avstriji 23 ženskih gimnazij, med temi je 5 čeških, 4 nemške, 14 poljskih). Drugi so bili za to, da se ženski liceji izpopolnijo s posebnimi kurzi in oddelki, da se že na liceju lahko pridobi tudi kako strokovno izobrazbo, poleg splošne izobrazbe. Vključ vsem bojem je licej ohranil svoje stališče v ženskem šolstvu in tudi pri nas imamo k sreči enega.

V Avstriji imamo vsega skupaj 66 licejev z 11.286 učenkami (toliko jih izkazuje l. 1911). Največ jih ima Nižje avstrijska namreč 19, od teh jih je 16 na Dunaju. Na teh licejih je 2902 učenek. V Galiciji je 13 licejev z 1619 učenkami, v Primorju 4 z 1027 učenkami, v Bukovini 3 z 1281 učenkami. Na Češkem je 9 licejev čeških z 1377 učenkami in 4 nemški, torej skupaj 13. Od števila vseh učenek pripada na Čehinje 15%, na Nemke 12%, Dunajčanke zavamejo 22%, Bukovina 11%. Koliko mi? Državna subvencija za nemške liceje znaša za l. 1912. 271 tisoč K. Nemški liceji na Češkem dobe 64.000 K. na Moravskem 73.000 K, nižnjavstrijski 57.000 K, gornjavstrijski 20.000 K, Bukovina 29.000 K, češki liceji dobe 92.000 K. Koliko naš? Minister Zaleski je bil pri proračunu mnenja, da bi bilo treba šolstvu dati še več denarja, če bi dovoljevale to razmere.

Ako pogledamo naš licej v številu avstrij-

skih licejev, spoznamo, da so drugod z ženskimi šolskimi zavodi mnogo na boljšem. Ker pa naše mlade Slovenke tudi študirajo in ker jih ne najdemo tako mnogo na našem edinem liceju, je to znamenje, da obiskujejo druge zavode, samostanske in nemške.

Kake važnosti pa je za nas dobra ženska vzgoja, o tem smo imeli že mnogokrat čas premišljati. Zato je naša dolžnost, da ustvarimo v liceju naš najboljši ženski učni zavod, ki bi postal vzor pravega ženskega šolskega narodnega zavoda. Prej ali slej mu bodo morali slediti drugi. Ako pa vsled razmer niti ta ne bo uspeval, kakor je potrebno, bo izginilo zaupanje do liceja in s čim ga bomo nadomestili?

Razstava ilustracij slavnih del Henrika Sienkiewicza.

Včeraj se je otvorila v Mestnem domu razstava ilustracij Sienkiewiczovih romanov. Kdo ne pozna pri nas junakov, kakor so Zagloba, Skrzetuski, Volodijevski, Kmitic, i. dr. Saj so romani Henrika Sienkiewicza najbolj čitane knjige pri nas. »Z ognjem in mečem«, »Potop«, »Gospod Volodijevski«, »Križarji«, »Quo vadis«, »Rodbina Polaneških« — vsi ti romani so znani našemu najširšemu občinstvu. Vsi narodi imajo ta dela v svojih prevodih navadno bogato ilustrirana. Pri nas imamo ilustrirano izdajo »Z ognjem in mečem«, drugi prevodi so izdani neilustrirani. In vendar nudijo ravno Sienkiewiczovi romani toliko hvaležne snovi za ilustracije in tudi občinstvo rado vidi na sliki, kar čita v besedi.

Razstava ilustracij, ki se je včeraj otvorila, je naredila že veliko potovanje po Evropi, prišla je s Poljskega na Češko, od tam v Budimpešto, Zagreb in iz Zagreba v Ljubljano. Povsod je razstava dosegla lep uspeh. Na razstavi vidimo ilustracije nekaterih znanih imen. Batovskega, Kossaka, Stachiewicza, Tetmajerja, Nam bo gotov vsem najbolj ugajal Batowski, ki zna prizore oživiti tako živo, da vidimo v njih cela poglavja. Vsak iz teh ilustratorjev ima svojo tehniko, vsak kaj posebnega. Mi se ne spuščamo v strokovno oceno, to naj opravijo kritiki. Citatelji Sienkiewiczovih romanov se bodo tu srečali s svojimi znanci. Vidimo one znane prizore, ki smo jih radi čitali zopet in zopet. Boj med Zbiškom in Lichtensteinom (1), Jurandovo maščevanje (3), Vici (9), Zagloba v samostanu (14), Zagloba in Volodijevski (23), Azja na kolu (24), Kmitic in Olenka (28), Prihod Tatarov v Lvov (33), Bitka s Švedi (34), Zagloba kot berač (38), Portret Zaglobe (60), Jelena z Zaglobo na stapi (45), Bohun na čelu Kozakov, Quo vadis (65), Ligija in Vinici (69) itd. Poleg ilustracij je še nekaj slik raznih slikarjev, ki ne spadajo v okvir razstave. Dvorana Mestnega doma je za razstavo prav primerna.

Razstavo je že včeraj posetilo mnogo citateljev Sienkiewiczovih del. Vstopnina je 1 K. Kupi se lahko tudi album reprodukcij, ki so zelo posrečene. Priporočamo našemu občinstvu, da si ogleda to razstavo.

Ogrska kriza.

Vest o poklicu grofa Khuena na Dunaj, kjer mu cesar poveri sestavo novega kabineta. Ta vest se v ogrskih političnih krogih razlaga precej različno. V vladni večini se zadržuje in zagovarja načelo, da je nadaljevanje debate o obrambni reformi v rednih parlamentarnih razmerah pod Khuenovo vlado mogoče le tedaj, ako se doseže skupen nastop vseh strank brez ozira

Aforizmi o gledališču.

Ker se v Plzni pripravljajo zaradi gledališča, prinaša plzenski »Češki dnevnik« aforizme o gledališču, ki jih je napisal neki nemški gledališki ravnatelj. Ker je vprašanje gledališča sedaj tudi pri nas važno, prinašamo nekatere tudi mi.

Čez gledališče zabavljajo navadno najbolj oni, ki vanj ne hodijo. Sede mirno pri vrčku piva (pri nas bi rekli pri litru cvička) in pravijo: »Sel bi ja, ampak najprej morajo boljše igrati.« Kako se pa pravzaprav igra, o tem nikoli ne izvedo.

Nihče na svetu nima toliko svetovalcev, kakor gledališko vodstvo. Izgleda to tako, kakor da bi vsi ljudje na svetu o gledališču več razumeli, kakor gledališko vodstvo.

Del občinstva želi mlade pevke, drugi del je bolj vnet za stare izkušene. Vodstvo hoče ugoditi na obe strani, najame srednje in napadeta ga oba dela.

Pred časom se je reklo: gledališče je šola življenja. Naj si sedaj kdo upa to reči. Ti, ki hodijo sedaj v gledališče, nečejo biti učenci — ampak profesorji. Vsak hoče učiti avtorja, ravnatelja in igralce.

Ako ravnatelj gleda na dobiček, kriči občinstvo: »Proč z njim, ta gleda samo na denar.« Ako dela iz izgube, pravi občinstvo: »To je glupec, naj gre kamor hoče.« Tako se ne ve, kdaj naj ravnatelj ostane na svojem mestu.

Ni se še našlo gledališko vodstvo, o katerem bi vsi igralci trdili, da se uloge pošteno razdeljujejo.

Večina občinstva je trdno prepričana, da gledališko vodstvo lahko odmerja vsak, kadar hoče in kjer hoče.

na opozicijo. Že pred krizo so se pojavljali nasveti, da naj vlada že sedaj nastopi z volilno reformo, a ne šele jeseni, kakor je prvotno nameravala. Ako pa ne more predložiti zakonske osnove tedaj naj vsaj označi v večjih obrih načela, na podlagi katerih si zamišlja volilno preobnovo. Na podlagi teh nasvetov, ki jih zastopa vladna stranka, bo Khuen informiral tudi cesarja in mu dokazal, da je edini parlamentarni izhod iz sedanje krize mogoče je na ta način! Glavne potežke po obstoje v sestavi odnosu izpremembi Khuenove resolucije, med člani kabineta in stranko dela so se vršile že daljše konference, kako naj se tekstira ta resolucija, da se v nji ne kratijo vladarske pravice, da bo tekst iste adovoljil tudi Košutovec; te konference sicer niso imele nikakega končnega dovoljnega uspeha, vendar se v političnih krogih zatrjuje, da se je našel temeljni princip, na podlagi katerega bo mogoče rešiti vso zadevo. Konečna poganjanja pa se vrše šele takrat, ko se cesar izjavi o Ogrskih predlogih, kar se dogodi gotovo v sedanji avglijenci.

Avstrija in Bolgarska.

Pogajanja med avstro-ogrsko in bolgarsko vlado, glede trgovinske pogodbe, ki so malete na več potežke, so se rešila ugodno za obe državi. Avstrija je privolila v korist Bolgarske več olajšav glede uvoza stekla, kakor tudi za zmanjšane uvozne pristojbine živil. Bolgarska sme po novi pogodbi uvažati na leto 12.000 volov pod istimi pogoji kakor je to sklenjeno v trgovinski pogodbi z Rumunsko in Srbijo. Bolgarska vlada zgradi v Vidmu veliko kladnico, odkoder se bo pod nadzorstvom živilozdravnikov obeh držav odpošiljalo meso v Avstrijo.

Francoska poslanska zbornica.

V francoski poslanski zbornici se vodi debata o interpelacijah glede francoske zunanje politike. Posla-

založen s starimi samokresi na kamen; pri njih kratek čakun, sopski jatagan in čibuk; poture** tesno se prilagajajo, a spodaj razpete. Preko vsega tega je imel ognjeno raztrgano šajakovo haljo.

Tako oblečenega Ognjanova ni bilo moči spoznati.

Zima, ki je stopila že v vso svojo pravico, je pokrivala zemljo s svojo belo odejo, izpod katere so štrlela in črnela skalnata rebra Stare Planine. Priroda je bila nima in otožna. Samo velika krдела vranov so preletavala semtertje ter napolnovala s vojim krokanjem dremajoče ozračje.

K Beli Cerкви je držala ravna pot v smeru severovzhodnim, toda Ognjanov si je ni izbral. Moral bi bil iti skozi vas Emeksi-Pehlivana, kar ga je nehote navdajalo s strahom. Prišel mu je na misel pes umorjenega; v njem kakor bi se bil vtelesil sovražni duh Turčinov, da bi strašil in proganjaj Ognjanova še iz groba. Vsed tega se je odločil jezdit naravnost proti severu, h karntskemu kanu, odtod pa kreniti proti vzhodu po vzhodju Stare Planine k Beli Cerкви. Na ta način si je sicer podaljšal pot, toda ista je bila manj nevarna, dasiravno je tudi ta držala skozi turške vasi. Ko se je Ognjanov približal k prvi takšni vasi, je padal sneg v velikih, gostih kosmuljih, da ni bilo moči ničesar videti pred se. Mraz se je povečal in Ognjanovu so udje otrpili; komaj je začutil v svojih rokah uzdo konjevo, katerega je le nagon podil naprej, kajti sneg je pokrival vsa polja in po poti ni bilo niti sledu. Brez šuma je dospel na prazne vaške ulice, kjer ni bilo videti žive duše in takoj na to je skočil s

** Hlače, od kolen navzdol opremane s gumbi.

LISTEK.

Pod jarmom.

Roman iz bolgarskega življenja pred osvoboditvijo.

Spisal Ivan Vazov. — Poslovenil Podravski. (Dalje.)

»Ali si našel pot k doktorju?«
»Ta je zaprt.«
»A k diakonu v samostan?«
»Dijakon se je skrili.«
»Strica Stojana nisi našel?«
»Bog mu odpusti grehe, ta se je poslovil od nas; v tej noči, ko so ga zaprli, je umrl revež vsled tepenja; pravijo, da je mučen izpovedal vse.«
»Oh, nesrečni stric Stojan!... A Radka, Radka?«
»Nje nisem mogel videti.«
»Kako? Kaj se je zgodilo z Rado?« je vprašal ter obledel.
»Ta je ondi, bodi brez skrbi, toda odstranili so jo iz šole.«
»Ko bi šel k redovnicam, k sestri Hadži Rovoami!« zaklicje Ognjanov nemirno.
»Redovnica jo je neusmiljeno izgnala. Moj Bog, ostala je pod milim nebom! Izgubljena je!«
»Čorbadži Marko ji je preskrbel streho pri nekih svojih sorodnikih toda kje, tega nisem mogel zvedeti in mojim spremljevalcem se je mudilo... Toda zvedel sem, da se deklica počuti dobro.«
»Dobri bari Marko; komaj se mu kedaj odslužim. A kaj se govori o meni?«

»O tebi? Saj te tam vsak drugače imenuje... Poprej osivim popolnoma, predno se tega spomnim.«

»Ali ne grofa?«
»Ha resnica, grofa, o grofu pripovedujejo vsi, da so ga lovci ustrelili v Abijevskem gozdu.«

»To je resnica.«
»To ni povsem tako; ti si še živ, ondi pa te smatrajo za mrtvega, a to je tem bolje, pravim jaz.«

Ognjanov poskoči kakor bi ga kača pičila.

»Kaj? A ona? Tudi ona me smratna za mrtvega? Samo tega je še manjkalo, nesrečnici!«

In zopet je korakal po sobi, kakor bi hotel skušati svoje moči.

»Nehaj hoditi, da si ne škoduješ.«
»Jaz se lahko že podam na pot«, reče Ognjanov z odločnim glasom.

»Na kako pot?« vpraša ga Marin osupel.

»V Belo Cerkev.«

»Ali si znorel?«

»Ne še, toda znorim, če samo en dan, še ostanem tukaj. Daj mi obleko; ali pa mi daš tudi svojega konja?«

Stric Marin je poznal Bojčevo svojeglavnost, torej tudi ni poskušal pridrževati ga.

»Vzemim obleko in konja, obžalujem samo tvojo mladost«, reče stric Marin otožno. »Po cestah se klatijo turški klateži; lopovstva in poboji se množijo brez števila... ali ne pomi-luješ samega sebe?«

»Ne brigaj se za-me; vrnem se semkaj k tebi kakor sokol, živ in zdrav. Seveda, ako me ne zapodiš...« doda Ognjanov na pol šaljivo. Starec ga mračno pogleda.

»Ne! Ti ne pojdeš nikamor!« reče odločno, jaz razburim vse vaščane pa te posiloma zapremo. Potreben si nam kakor dar božji in ti odhajaš, da bi te ubili. Nočem, da bi mi potem govorili ljudje; stric Marin je izpustil daskala Bojča, našega apostola, da je poginil!« je kričal stric Marin jezno.

»Nu, tihejš, stric Marin, to se čuje pre-daleč«, mu omeni Ognjanov.

Stric Mina se je nasmešnil pod brkami.

Tudi Marinovo lice se je zvito nasmejalo.

Ognjanov je začuden pogleda. Resnica, njegove poslednje besede so ju pripravile v smeh.

»Čemu se smejeta?« ju vpraša.

»Eh, Bog ti daj zdravja, daskal! Nu, koga se ti bojš? Vsa vas ve, tudi otroci vedo, da si pri meni... Za tvojo mizo se je trudila vsa vas... Mi smo preprosti ljudje, toda kristjana ne izdamo in za te damo svoje življenje.«

Sedaj se je nasmejal tudi Ognjanov, poz-izvedevši, da je bil ta njegova skrivnost znana ysei vasi.

Po dovolj dolgem pričkanju je Ognjanov zmagal nad bojznijo domačega gospodarja in obveljal je sklep, da odide.

XXIX.

Nemiren počitek.

Za uro poznej je nek Turek na konju odhaja-l iz Verigova.

Rekli smo, da Turek, toda boljše »čitak« Oguljen zeleni turban, ki je bil že povsem bleđ, mu je pokrival čelo do samih obrvi; od zadaj je imel vrat čisto obrat. Obleka mu je bila: kartunov telovnik z odtrganimi gumbi, ne zapet na vratu; na hrbtu oguljen plašč z luknjastimi rokavi; okrog beder podvlečen pas

* Postopač, klatež.

(Dalje)

Ali je to prava ljubezen? Pred tržaškim sodiščem je stala 28letna Marija Gyek iz Ajdovščine. Svoj čas je imela ljubavno razmerje z nekim podčastnikom. Ker je ni maral več, mu je grozila z vsem mogočim, in ko se to ni nič pomagalo, zabodla ga je od zadaj z nožem, a k sreči je lahko ranila. Obsojena je bila na eno leto ječe, ker je prestala že štiri kazni zaradi tatvine.

Zvonik v nevarnosti, da se podre. V Buhah v Istri se je nagnil mali zvonik cerkve in se boje, da se podre. Ukrenili so potrebno, da se ne pripeti kaka hujša nesreča.

PROSVETA.

Slovensko deželno gledališče.

V času, ko se na vseh straneh in koncih govori o akutni gledališki krizi, ko se širijo najpesimističnejši glasovi, je vodstvo slovenskega gledališča predstavilo gledališkemu občinstvu edino stroko, ki se doslej še ni gojila v Ljubljani. Muza lahkini nog je stopila na ljubljanski oder in občinstvo jo je sprejelo z navdušenjem. Baletni ples je umetnost, ki v godbi, kretanjih in mimiki izraža dejanje, občutje in razpoloženje. Prva balerina zagrebškega gledališča gđc. **Hana Vojačkova**, ki je nastopila dvakrat na našem odru in izvajala potem plesne točke, je učenka moderne francoske baletne šole, ki išče izraza več v kretanjih in gracijoznosti, dočim ruska baletna šola, ki jo je predstavila Zapada Pavlova izraža občutje v mimiki. Vojačkova je elegantna plesalka, ki z naravnimi kretanji razlaga godbo, kar se ji je posebno posrečilo v Albinijevem »Plesu lastavice«. V Straussovih »Pomladnih glasovih« pa je znala podati oni lahni pomladni dih, ki preveva vso skladbo. S plesalcem **Krelijem** sem sta plesala Albinijev »Pas de deux excentrique«, ples takozvane višje šole. Tudi gosp. Krelijus je eleganten plesalec temperamentnih manir in dober interpret. — Občinstvo jih je navdušeno pozdravljalo! — Včeraj zvečer se je poslovil od slovenskega občinstva operetni tenorist g. **Ljubiša Iličić**, ki ima pač največ zaslug, da je dobila Ljubljana opereto, ki ima tudi muzikalne vrednosti. Občinstvo mu je priredilo ob nastopu živahne ovacije, koncert prvega dejanja pa mu je poklonilo cvetja, lovorov venec in drugih darov! Ko se poslavlja od nas, se spominjamo užitkov, ki nam jih je nudil tekmo svojega delovanja na slovenskem odru ter mu želimo srečno bodočnost. — Popoldne so se ponavljale Parmove »Amaconke« z navadnim uspehom, predstava je bila bolj popoldanska, zakaj se je zopet eksperimentiralo z nemškimi stavki, ne razumemo! — Vse tri predstave, kakor baletne je vodil kapelnik g. Stritof z vnebo in vstrajnostjo, samo pri baletu je preveč paузiral, kar je bilo mučno za občinstvo, še bolj pa za plesalca. — Zvečer je bilo obakrat gledališče razprodano, popoldne pa dobro obiskano! Quidam.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes, na praznik popoldne za lože par čarobna burka Lumpacij Vagabund, zvečer za par-abonente 32tič Jurčič-Govekarjevi »Rokovnjaci«. Pri obeh predstavah sodeluje Slovenska Filharmonija in operni zbor. — V torek moderna opera »Ljubimkanje«, ki jo je vglasbil Čeh Neumann.

Anatologija slovenskega pesništva v nemškem jeziku. Ker je mojemu bivšemu nadzorniku pl. Klotiču v Trstu bila znana ugodna sodba o mojem nemškem prevodu indijske igre »Parovatis Hochzeit«, me je prašal 1895. l., je li bi jaz hotel na nemški jezik prevesti nekaj obširnejših pesmi njegovega svaka. Pa glazurizija. Ugodil sem njegovi želji in prevzel te pesmi, »Cesar Fran Josip na Kranjskem l. 1883«, »Smrt Indžo vdan«, »Na planine«, »Deklica in tica«, »V spomladni«, »Zakaj je bil raztresen?«

Ker je bil dve leti poprej, namreč l. 1893. slavni češki kirurg Albert izdal zbirko nemških prevodov odličnih čeških pesnikov z naslovom: »Aeltere böhmische Dichtung« sem začel nabirati nemške prevode slovenskih pesmi izpod peresa raznih prelagateljev, ki bi lahko bili temelj jednaki knjigi za slovensko pesništvo, kajti taka knjiga bi jako koristila ugledu slovenskega naroda med inozemci. Dva odlična nemška pisatelja sta videla zbirko prevodov in se izjavila, da bi taka knjiga bila jako koristna za izpopolnjevanje jugoslovanskega pesništva. Moje mnenje je, da bi tako zbirko uredil kak pisatelj v Ljubljani. Mislim sem na to, naj bi deželni odbor kranjski poskrbel za tiskovne stroške, pa mi je odgovoril, da za take stvari nima denarja. Storiš sem bil pozneje več korakov, pa je bilo vse zastoj. Razpravljaj sem to misel tudi v brošurici izdani 1906. l. v Ogrskem Brodju, pa namen brošurice se ni razumel.

Kakor je iz časnikov letos bilo posneti, je »Jadranska banka« v minoletem letu imela čistega dohodka nad pol milijona kron.

Moja misel je zdaj tale. »Slovenska Matica«, »Društvo slovenskih profesorjev« in »Slovensko pisateljsko društvo« naj bi iz svojih odborov izvolili po jednega člana v to svrhu, da bi ti trije gospodje se konstituirali v poseben odtsek, se obrnili do omenjene banke, ki bi naj kakih 1500—2000 kron določila za tisk take knjige, sami bi naj izbrali izmed sebe urednika, ki bi seveda iz te svote dobil nagrado za trud, tvarino na razpolaganje.

Slovenski pevci so si izven domovine pridobili veliko priznanje. Dunajskemu »Slovenskemu pevskemu društvu« so slovenski pevci glavni temelj s svojimi izbornimi glasovi in s svojo izvežbanostjo. Slovenska pevka društva so si na Hrvaškem in na Srbskem pridobila ugled; Slovenci so gotovo najboljši pevci v Avstriji in za to bi bilo primerno, da stopijo tudi s svojim pesništvom čez ozke meje svoje male domovine.

Zaradi tega objavim ta poziv, da še kdo drug izreče svoje mnenje o tem predmetu.

Nepričakovani uspehi, ki sem ga imel z nemškim prevodom zgoraj imenovane indijske igre, pri kateri mi nihče ni poplil niti jednega stiha, in ki je bil natiskan v izvezitju tržaške gimnazije 1886. l. mi je dal povod, da sem začel prelagati Shakespeara in da sem Matici 1901. in 1903. l. stavil predlog, naj uvede novo točko knjig, namreč »Prevode iz svetovne književnosti«. V to smer spada tudi anatologija slovenskega pesništva v nemškem jeziku.

Hoče, 21. marca 1912.

Dr. K. Glaser.

12. številka »Slovenskega Ilustrovanega Tednika« je jako bogato ilustrovan, vsebuje 18 zanimivih slik: Pogreb slovenskega mladeniča v Barbetonu v Ameriki; slovensko pevsko podporno društvo »Planinski raj« v Lorainu v Ameriki; Zanjice za C. M. D. na plesu Sent-jakobske mladine v Trstu; narodni pipčarski klub v Trstu; trg Središče in pročelje župne cerkve v Središču; pevsko in tamburaško društvo »Danica« v Šturjah pri Ajdovščini; gđc. Anica Wintrova v ulogi »Vida« v Ivana Cankaja drami »Lepa Vida«; prihod vojašva v Vipavo dne 1. marca 1912; katoliško izobraževalno društvo pri Sv. Francišku na Stražah v Savinski dolini; tamburaški društva »Dobra« na Brnci pri Beljaku; rožanska narodna noša na Brnci pri Beljaku; slovenska državna delavnica za košarstvo pri Sv. Barbari v Halozah (tri slike); pogoščila v Bučevčevih na Murškem polju; skravaličnica; ena slika v romanu »V burji in viharju«. — Ta številka je res vseslovenska, ker ima slike iz vseh slovenskih dežel iz naše stare in tudi nove (Amerika) slovenske domovine. — »Slovenski Ilustro-

vani Tednik« je res vreden, da se razširi med vse slovenske rodbine. — Prihodnja številka priloži slike zboru in solistov »Glasbene Matice«, keliha in vencev, ki sta jih sprejela skladatelj in pa koncertni mojster.

DRUŠTVA.

Sokol I. nazonja svojemu članstvu in odborom narodnih društev, da se njegove prireditve v letni dobi 1912 vršijo: 1. 4. maja sokoška akademija v proslavo 50letnice sokolstva spojene z spomini društvene petletnice, 2. 9. junija društvena javna telovadba z ljudsko veselico, 3. 14. julija izlet v Litijo-Smartno na zlet župe Ljubljana I., 4. 1. odnosno 8. septembra prireditve Društva za zgradbo sokoškega doma. Prosimo cenjena društva, da se po možnosti na to ozirajo. — Odbor Sokola I. znova priporoča za knjige za društveno knjižnico. — Prispevajte za Sokolski dom, zavedajte se, da so nasprotniki vrgli telovadce iz mestnih telovadnic na ulice! **Dobrodela prireditve za dijaško kuhinjo društva »Domovina«** v Ljubljani. Akademsko ferialno društvo »Sava« priredi s sodelovanjem ljubljanskih dam 13. aprila v Narodnem domu veliko dobrodelno veselico v dijaške podpirne svrhe. V ta namen sklicani sestanej je dne 22. t. m. definitivno sprejel vse predlagane nasvete, po katerih se vrši velik ples s sodelovanjem Slov. Filharmonije in kabaretni večer z zelo zanimivim mnogovrstnim programom. Pri tem se ponovi lanski lepo uspeši baletni ples malih deklic, za katerim se vrste komični nastopi, razni solo kvarteti, kvinteti in septeti nastopi iz izbranih mest v modernih operetah, solopesi, petje, telovadne produkcije itd. — Kakor pri drugih prilikah bodo ljubljanske dame vodile razne bifeje in paviljone in se bodo prodajale v korist »Domovine« pirhi, medena srca in sladkorčki z raznimi lepimi verzji. Vestibul v prvem nadstropju bo premenjen v poletni vrt in bo okrošen z lampijoni. V pripravljem odboru za to prireditve je poleg lepe vrste odličnih narodnih član in skladnikov kot predsednica gđa. vladni svetnik dr. Slamerjeva, podpredsednica gđa. županja dr. Tavčarjeva in predsednik akad. fer. društva »Sava« gosp. Milko Naglič.

Društvo za otroško varstvo in mladinski skrb v sodeam okraju Ljubljani ima svoj edni, občni zbor 27. t. m. ob 6. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata. Tajnik društva deželno sodni svetnik Mičinski bo v svojem poročilu pojasnil tudi stališče društva zastran zvišanja mestnih miloščin, ki se je razpravljalo v občinskem svetu.

Občni zbor nogometnega društva »Ilirija« se je vršil v soboto zvečer. Namesto odsotnega predsednika je podpredsednik g. Rohrmann otvoril občni zbor in pozdravil prisotne. Sledila so poročila odborov. V prvem letu svojega obstanka se je društvo živahno gibalo. Priredilo je nekaj tekem in zbudilo med Slovence zanimanje za nogometni šport. V sled tega, ker društvo nima primernih društvenih lokalo, se ni moglo društvo razvijati po volji. Finance izkazujejo nekoliko slabo stanje, ker je imelo društvo mnogo stroškov, z živahnim delom pa se to v novi sezoni lahko popravi. V sled pičle udeležbe se v kratkem skliče sestanek, kjer se določi program za novo sezono. Pomlad je tu in treba je, da se čim prej zopet začno zopet vaje in igre.

Pavel I. car ruski

(Konec.)

Strahovlada.

Kmalu po nastopu je car Pavel I. začel s svojo strahovlado. Ob vseh mestnih vratih v Peterburgu so bile nabite odredbe, po katerih se morajo ravnati domačini in tuji, da jih ne zadene največje in najobčutnejše kazni. Prepovedano je bilo tako govoriti o potlačnem nosu, da bi to lahko dalo povod misliti zaničljivo o carju in na njegov potlačeni nos. Po vsi državi je vladala knuta; zaporji so bili napolnjeni, vojaki so kar po cestah streljali ljudi, pred mestnimi vrati so bile postavljene neštevne vislice; nešteto ljudi je bilo pregnanih v Sibirijo, niti ime, niti dostojanstvo, zasluge za državo niso nikogar obvarovale pred trenutnim izbruhom carjeve jeze; le neznatna sumnja in zadostovalo je, da je car Pavel podpisal smrtno obsodbo. Vsi so bili pripravljeni na take izbruhe carjeve jeze. Kadar so šli oficirji k paradi v zeli so si vedno s seboj veliko perila in potrebnih stvari, ker nikdar niso vedeli ako se še vrnejo v svoj dom, ako ne bodo morali raz vežbališče naravnost v ječo, odtod pa v Sibirijo. Ko se je car Pavel le pokazal na ulici je vse bežalo v divjem begu; sprehajalci so se skrivali za ograjami, da jih ne bi opazili; ukaz je bil da mora vsakdo, ki si upa še na sprehod, nositi svoj klobuk toliko časa v roki, dokler sploh še vidi carsko palačo; ako je šel po ulici car Pavel moral je vsakdo stopiti iz voza in se nakloniti pred carjem. Zlasti po zimi, ko so se vršili veliki plesi, je hodil Pavel rad po cestah in v veliko zabavo mu je bilo, ko so lezle iz voz dame v elegantnih plesnih oblekah in capljale v snegu pred množicami carjem; v kočuhu ni smel nikdo pozdraviti carja, prej ga je moral sleči potem ga je smel šele pozdraviti in to vedno po vojaški.

Enak strah je bil na dvoru, ki se je ves tresel pred njegovo jezo, principi so se ga bali, kakor mužik kazaka. Redki izvoljenci, ki so bili povabljeni k carju na obed, prišli so blede in v strahu, pa tudi pripravljani, da ne zapuste več svobodni carske palače, da bo njih edina pot v trdnjavo petropavlovsko. Palača je bila prava granitna trdnjava; bila je zgrajena v največji naglici na carjev ukaz, niti toliko časa ni bilo, da bi se moglo zidovje posušiti; slike na steni je razjedala plesnoba, vzduhel zrak je napolnjeval sobane. — V palači sami je vedno vladal mrtvaški mir, ako je kdo vzpregovoril kako nepotrebno besedo občutil je takoj carjevo jezo. Njegova početja so že mejila na blaznost, za to ni čuda, da se je kmalu pojavil odpor, ki je vedno in vedno naraščal.

Začetek zarote.

Vsi so uvideli, da tako ne more naprej, da mora biti te tragikomedije konec. Vsa Evropa se je čudila čudnemu možu na ruskem carskem prestolu in povsod se je govorilo: car je blazen. Ta domnevanja so se še bolj potrdila, ko se so se razširale vesti, da pripravljajo car Pavel načrt, ki naj bi končal dolgotrajne boje v Evropi. Po svojem načrtu je hotel povabiti vse evropske vladarje na turnirsko tekmo z božjim sodom, ministri raznih držav pa naj bi prevzeli v ti tekmi uloge oprod, heroldov in sodnikov. V Rusiji se je govorilo o tem načrtu popolnoma resno in v vseh slojih je prevladala misel, da je car blazen. Blaznež pa ne spada na ruski prestol, zato pa je zavzemala zarota čimdalje večji obseg, člani zarote so bili med uradniki, vo-

med vojaštvom, sploh povsod, tako da ni nič čudnega, da je bil celo

carjev sin — član zarote.

Zarotnikom se je posrečilo, da so pridobili za svoje načrte celo carjevega sina prestolonaslednika Aleksandra v svojo sredo. Aleksander je bil prepričan, da tako ne more iti več naprej, zato je prevzel celo vodstvo zarotnikov, on je bil za načrt, da se prisili carja Pavla k odpovedi. Toda grozodejstva ki jih je počenjal car Pavel so čemdalje bolj razburjala narod in Aleksander je spoznal, da zahteva narod carjevo smrt. A svojih rok ni mogel omadeževati z očetovo krvjo, zato se je oddaljil iz njih vrst, od daleč je le opazoval nadaljni tek razvoja.

Število zarotnikov se je večalo od dne do dne. Po predstolonaslednikovem odstopu je postal duša vsega gibanja peterburški vojaški guverner Pahlen, ki si je prizadeval vse, da pridobi tudi carsko gardo za zaroto. Najbolj čudno na ti zaroti pa je dejstvo, da se je o zaroti splošno govorilo, da se je ni skušalo prav nič prikrivati. Ker je imel car Pavel na razpolago in v službi celo četo špijonov ni prav nič čudnega, da je bil

car točno informiran o zaroti.

Nekega jutra pokliče nenadno k sebi vojaškega guvernerja Pahlana in mu reče: Vi ste se udeležili v letu 1762 zarote, bili ste med zarotniki, ki so vrgli mojega očeta raz prestol... Sedaj sem čul, da se pripravljajo nekaj enakega, da se hoče ta stvar ponoviti.

Hladnokrvno je odgovoril Pahlen: Vem, veličanstvo, tudi imena vseh zarotnikov poznam! — Pustite jih zapreti, okujte jih v verige in pošljite v Sibirijo! — To bi storil jaz že sam, a na čelu zarote stoji vaša soproga in oba vaša sina, je pripomnil Pahlen. Car Pavel pa je ostal popolnoma miren, mirno je podpisal ukaz; da naj se aretirajo vsi zarotniki, na čelu te liste so stala imena njegove soproge in obeh sinov.

Carjev konec.

Car Pavel je popolnoma zaupal svojemu guvernerju, zato pa ni mogel tudi slutiti, da je podpisal svojo smrtno obsodbo. Pahlen je namreč obvestil takoj vse zarotnike, ki so se sešli in sklenili, da ne smejo, ako hočejo rešiti državo niti trenutka več odlašati. Določili so dan 11. marca 1801 da izvrše svoj načrt.

Car Pavel je šel oni večer nenavadno zgodaj spat; v svoji spalnici se je čutil popolnoma varnega, pred palačo je stala kot straža ena kompanija carju udanega regimanta Sijemonovsk v predsobah so bile postavljene straže po trideset mož. Torej, si je mislil, da je popolnoma varen. Zaspal je že, ko naenkrat zasliši velik hrup, puške so pokale, orožje je zvenketalo. Hrup se je vedno bolj približeval, car poskoči iz postelje... vedno bliže in bliže prihaja ropot, na hodniku so, čuje, kako so razbili vrata — predsoho... Tedaj je zasluhl, da prihaja maščevanje, da se bliža konec. Polastil se ga je brezmejen strah, klical je na pomoč, a nikdo se ni odzval, prestrašen zleze v kamin, v tem trenutku se udre v sobo, začuje se klic: ptiček je že zletel, a tedaj nekdo zapazi molet iz kamina carjeve noge, takoj so zarotniki na mestu ter potegnejo carja za noge v sobo. Bil je v sami sraciji, brez orožja, tresel se je po vsem telesu, ko je stal v sredi zarotnikov ter milo prosil in tarnal: kaj sem vam storil, milost, milost! Tedaj pa so zarotniki padli s pestmi na carja in ga pobili na tla, vrgli so mu zanjko okoli vratu in zadrgnili, car je hropel; milost, usmiljenje, zraka, zraka... A zarotniki so vrv še bolj zadrgnili, par krčevitih stresajev in največji ruski samosilnik je bil mrtev...

Drugi dan pa je bil ves Peterburg svečano razsvetljen...

Izlet treh Dunajčanov v Ljubljano.

Prijeti izletniki.

Te dni so napravili v Ljubljano izlet trije Dunajčani, oziroma dve Dunajčanke in en Dunajčan. Gospodičnima je bilo 15—17 let, gospodu pa 20 let.

Gospod, ki je vodil cel izlet, se je zglašil na Policijo, kjer so ga prijeli. Priznal je, da je ukradel svoji sestri dragocenosti v vrednosti 160 K in je s svojima mladima znankama pobegnil. Najprej so hoteli ostati v Gradcu, potem pa so se peljali v Ljubljano. Od tu jih je menda mikalo pod toplo južno sonce.

Policija je poiskala obe gospodični in jih je prijela »Pri južnem koldvoru«. Gospodični sta izjavili, da o tatvini nič ne veda, da sta bili povabljeni na izlet. Policija je vprašala na Dunaj in je izvedela, da je ukradel mladi kavalir, ki se imenuje Rudolf Schultes svoji sestri dragocenosti za 1000 K in da je vse zastavil. Policija seveda mladi družbi ni pustila, da bi nadaljevala svojo pot, posebno ker je videla, da imata gospodični poseben posel in da izhajati iz dunajskih nočnih pouličnih krogov. Zato je gospodični poslala retour na Dunaj, mladega gospoda pa izročila sodišču.

Najnovejše vesti, telefonska poročila.

ČEŠKO - NEMŠKI SPORAZUM.

Praga, 24. marca. Narodni svet je sklical posvetovanje vseh čeških deželnih in državnih poslancev, ki se bodo posvetovali o manjšinskem vprašanju.

Praga, 24. marca. Danes se je vršilo tu veliko zborovanje češke državnopravne stranke, kjer se je sklenila resolucija in zahteva po ureditvi manjšinskega vprašanja.

RUDARSKI ŠTRAJK NA ČEŠKEM.

Praga, 24. marca. Danes so se vršila v raznih krajih zborovanja rudarskih organizacij, na katerih se je sklenilo proglasiti **generalni štrajk. Jutri stopi v štrajk prva partija (36.000) rudarjev, dne 29. t. m. pa druga, tako da bo znašalo štrajkujočih nad 70.000.**

OBSOJEN AVSTRIJSKI ŠPIJON.

Benetke, 24. marca. Pred tukajšnjim potrotnim sodiščem je bil obsojen avstrijski špijon Neumann na dva meseca težke ječe.

FRANCOSKA ZRAČNA MORNARICA.

Pariz, 24. marca. Prostovoljni darovi za zgraditev francoske zračne mornarice so dosegli svoto dveh milijonov frankov.

OGRSKA KRIZA.

Dunaj, 24. marca. Danes dopoldne ob deseti uri je sprejel cesar ogrskega ministrskega predsednika Khuena v avdienci, ki je trajala poldrugo uro. Po avdienci se je Khuen odpeljal takoj k avstrijskemu ministrskemu predsedniku Stürgkhu, s katerim je konferiral dve uri. Povdarja se, da je načelo in razumevanje ogrske krize v obeh vladah popolnoma identično, da je rešitev krize vprašanje kratke dobe. Khuen Hedervary ostane še na Dunaju, jutri ga cesar sprejme ponovno v avdienci.

Berlin, 24. marca. Tukajšnja »Vossische Zeitung« javlja iz Dunaja, da se je našel med ogrsko in avstrijsko vlado ključ za rešitev ogrske krize in rešitev brambnega vprašanja, ki bo za obe polovici sprejemljiva.

ATENTAT NA KNEZA OTOKA SAMOS.

Carigrad, 24. marca. Danes se je izvršil na kneza Kopasis otoka Samos v egejskem morju atentat. Atentator, neki Grk je streljal na njega, ter ga zadel v glavo in srce, da je bil **Kopasis na mestu mrtev**. Na otoku vlada veliko razbujenje, pričakuje se intervencije signatarnih velesil. Otok Samos, kjer prebivajo Grki je stal pod vlado kneza Kopasisa, ta pa pod protektoratom velesil Rusije, Anglije in Francije. Knez Kopasis pa je bil velik prijatelj Turkov kar je zbudilo med grškim prebivalstvom veliko razburjenje, katero je še naraslo, ko je Kopasis pomnožil turško posadko na otoku. Ta atentat ima torej popolnoma politično ozadje. Knez Kopasis je stal v 55 letu.

CESAR VILJEM V BENETKAH.

Benetke, 24. marca. Danes opoldne je došel semkaj nemški cesar Viljem; prebivalstvo ga je navdušeno pozdravljalo, vse mesto je v zastavah, gondole so slavnostno okrašene.

RAZNO.

* **Zarota v Nikaragvi.** V srednjeameriški republiki Nikaragvi je vlada odkrila dinamitno zaroto, naperjeno zoper življenje državnega tajnika Knoxa. V zaroto je zapletena cela vrsta odličnih prebivalcev, ki jih čaka smrtna obsodba vojnega sodišča.

* **Velik mlin pogorel.** V Rosmitalu pri Pflbrancu je v sredo pogorel velik parni mlin, ki je bil last kardinala knezondškofo barona Skrbenskega. Pri rešilnih delih se je zid podrl na ljudskošolskega učitelja ter ga ubil, dva druga fanta pa sta bila težko poškodovana.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 23. do 30. marca.

	Cene v kronah	
	od	do
1 kg govejega mesa I. vrste	1.80	2.00
1 " " " II. " "	1.60	1.80
1 " " " III. " "	1.20	1.70
1 " telečjega mesa	1.60	1.90
1 " prašičjega mesa (svežega)	1.80	2.40
1 " " (prekajenega)	1.92	2.20
1 " kostrunovega mesa	1.50	1.60
1 " masla	2.60	2.65
1 " masla surovega	2.40	2.50
1 " masti prašičje	2.12	2.16
1 " slanine (špeha) sveže	1.72	1.92
1 " slanine prekajene	1.90	2.00
1 " sala	1.85	1.92
1 " čajnega masla	3.27	—
1 " margarinkega masla	2.00	2.10
1 jajce	—	0.05
1 liter mleka	—	0.20
1 " posnetega	—	0.08
1 " smetane sladke	—	0.80
1 " kisle	—	0.80
1 kg medu	1.40	1.60
1 piščanec	1.70	1.90
1 golob	—	0.50
1 raca	—	2.50
1 gos	—	6.00
1 puran	—	6.50
100 kg pšenične moke št. 0	37.00	—
100 " " " 1	36.70	—
100 " " " 2	36.40	—
100 " " " 3	34.80	—
100 " " " 4	35.80	—
100 " " " 5	34.00	—
100 " " " 6	33.40	—
100 " " " 7	30.50	—
100 " " " 8	20.40	—
100 " koruzne moke	27.50	—
100 " ajdove moke I. vrste	48.00	—
100 " " II.	45.00	—
100 " ržene moke	34.00	—
1 liter fižola	—	0.26
1 " graha	—	0.30
1 " leče	—	0.32
1 " kaše	—	0.24
1 " ričeta	—	0.22
100 kg pšenice	23.50	—
100 " rži	21.50	—
100 " ječmena	20.00	—
100 " ovsu	22.00	—
100 " ajde	22.00	—
100 " prosa belega	19.00	—
100 " koruze stare	20.80	—
100 " " nove	—	—
100 " krompirja	9.50	10.00
100 " činkvantina	22.00	—
100 " sena	5.00	6.00
100 " slame	4.50	5.50
100 " stelje	2.00	2.10
100 " detelje	6.50	7.00
Cena trdemu lesu za m ³	9.50	10.00
Cena mehkeemu lesu za m ³	7.50	8.00

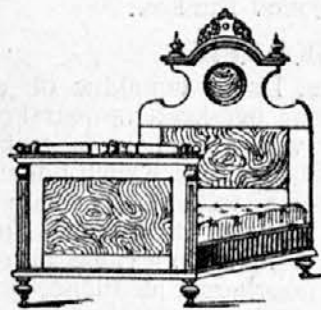
Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismentin vprašanjem je priložiti znakom 20 vinarjev. —

Priznana specialiteta. Namočena polenovka, na poseben način pripravljena in v to porabno olje se dobi vedno pri Josipu Polaku, trgovcu, Sv. Petra cesta št. 9, Ljubljana. 168—8

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga FR. KAPUS, LJUBLJANA

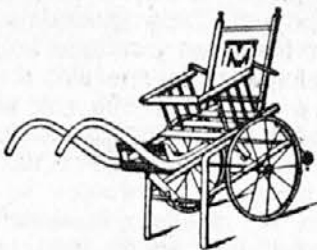
Marije Terezije cesta šte. 11, Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za
spalne, jedilne in gosposke sobe. Di-
vane, otomane, žimnice, modroce iz
morske trave, zmednice na peresih,
podobe, zrcala

otročje vozičke

ltd. Sprejemajo se tudi opreme hotelov.
Cene nizke! Izdelki solidni!

„DAN“ se prodaja po vseh tobakarnah po 6 vin.

Naznanilo in priporočilo.

Usojam si naznaniti slav. občinstvu,
da sem prodal svoj

HOTEL „LLOYD“

v Ljubljani. Sv. Petra cesta 9,
gospodu K. Tausesu.

Štejem si v prijetno dolžnost, izreči
pri tej priliki svojim p. n. gostom najiskre-
nejšo zahvalo za izkazano mi naklonjenost,
ter jih obenem vljudno prositi, da ohranijo
to naklonjenost tudi mojemu nasledniku.

Z odličnim spoštovanjem
K. Počivalnik.

Usojam si slav. občinstvu naznaniti, da
sem kupnim potom prevzel od g. Počivalnika

HOTEL „LLOYD“

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 9,
za vsoto K 170.000.

Strokovno znanje, katero sem po dolgo-
letnem bivanju v inozemstvu pridobil ter kot
svoječasni upravitelj tega hotela in domačin
naj jamči, da bom sl. občinstvo vedno postre-
gel s priznano kuhinjo, naravnimi vini in
izbornim pivom. — Priporočam se za mno-
gobrojni obisk z odličnim spoštovanjem
Karel Tausen, hotel „Lloyd“.

Delikatesna trgovina

M. RAVTAR

Jurčičev trg šte. 3

priporoča cenjenemu občinstvu po najnižji ceni

velikonočne gnjati

in sicer praške od K 260—290; graške pa od
K 240—270, kakor tudi razna zajamčeno pristna
namizna in desertna

domača in inozemska vina.

Vedno sveže delikatese, šampanjec ltd.

Zajtrkovalnica.

Pivnica.

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu
učitelstvu, vsem učitelj-
skim društvom in vsem
okraj. učiteljskim knjiž-
nicam

po vsebini in opremi krasno
Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga
stane 3 K, — broširana
2 K 60 vin., s poštnino
26 vinarjev več.

Naroča se v Učiteljski tiskarni
v Ljubljani.

*Spominjajte se dijaškega
društva „Domovina“!*

Senzacionalna prodaja za velikonočne praznike!

Obleke za gospode . . . od 8 K naprej
Obleke za dečke . . . 6 K
Obleke za otroke . . . 2 K
Površniki in raglani za
gospode . . . 12 K
Površniki ali modre bods-
jopice za dečke . . . 6 K

Klobuki in čepice za go-
spode in dečke . . . od 1 K naprej
Dežni plašči za gosp. in dame . 10 K
Kostumi ali dolgi raglani
za dame . . . 10 K
Krila ali bluze iz blaga
za dame . . . 3 K

Velika izbira pariških in berlinskih modelov.

„Angleško skladišče oblek“, O. Bernatovič,
Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Del. glavnica:
K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rez. fond nad
K 800.000.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2%

UČITELJSKA TISKARNA

Telefon šte. 118.

v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 8.

Telefon šte. 118.

Jan Legova knjižnica: Rape: Dane. Cena 1 K.
Slapšak: Turki pri Sv. Tilnu, ilustrovana
knjiga. Cena 120 K.

M. Gregorič: Otroški
oder, gled. igre za
mladino. 150 K.

Štupar: 0 prvinah in
spojinah, ilustrov.
Cena 150 K.

Brunet: Telovadba.
Cena 4 K.

Mešiček: Beleške iz
fizike in kemije.
Cena 40 vin.

Marolt: Zgodo-
vinske učne sli-
ke. Cena 2 K.

Vizitke

Engelbert Gangl:
Beli rojaki.
Cena vezani knjigi K 3—,
broširani K 260.

Kuverte s firmo

Kaj izide zopet

?

Trgovske račune

Knjižnica Učiteljskega konvikta: Julčka Mišnjakovega
zbrani spisi I., II. in III. zvezek. Cena à 150 K. —
Rape: Mladini. Cena 150 K. — Gangl: Zbrani spisi.
I. zvezek. Cena 150 K.

Adamič: Slava Cesarju! Spevoigra za
mladino. Cena 3 K. — Besedilo k
Adamičevi spevoigri. Cena 10 vin.

Žirovnikove na-
rodne pesmi. I.
in II. zvezek.
Cena à 20 vin.

Bretl: Kako si o-
hranimo zobe.
Cena 20 vin.

Vse predpisane in
potrebne šolske
tiskovine.

Razni napisi na
lepenkah za
šole.

Novo! Popravljal-
na znamenja na
tabelah.

Tabela o pravil-
nem mešanju
umetnih gnojil.

Vse tiskovine za
knjižnice.

Uradne tiskovine
za županstva.

Vse najnovejše ti-
skovine za o-
brtno - nadalje-
valne šole.

Stereotipija

Litografija

Muzikalije

Založba knjig

V „Učiteljski tiskarni“ se tiskajo: Slovenski Branik, Dan, Učiteljski Tovariš,
Slovenski Ilustrovani Tednik, Rudar, Domače ognjišče, Zvonček, Popotnik,
Naša Bodočnost, Gasilec, Zarja, Tobačni delavec.